Best Practice -I

Title of the Practice: Online Teaching-Learning Process

The Objectives of the Practice: The main objective is to create an atmosphere of the well online teaching-learning process in the Covid-19 pandemic. The college assesses the learning needs of every student at entry-level to establish specific learning objectives, develop online teaching-learning strategies and plans of action. Each student gets an opportunity to learn at his pace and the pass percentage is improved.

The Context: Online Teaching and learning is our main and important best practice in the pandemic situation. In which our faculty members used online platforms like Google Meet, Zoom, PPTs, YouTube, Audio/Video Lecture, etc. Academically bright students from non-urban backgrounds are daunted by the change of culture and face adjustment issues, addiction risks, and language problems that need typical teaching. many of the students from the rural background get admission to our college, so most of them are underestimating themselves or themselves because of assumptions such as the toughness of syllabus, the dilemma in the selection of course as most of the students are willing to take admission for engineering, Agriculture or Medical field but unfortunately, they won't get, so they get mentally depressed. For all such types of students, effective teaching and learning practice is necessary that will help to uplift the students from such conditions and build positive confidence among them.

The Practice: All faculty members introduce and discuss how to use online teachinglearning tools. The teacher first explained the scope and application of Bachelor of Science (B.Sc.) through the online mode. Then in subsequent lectures, he/she will introduce the topic and encourages students to share their understanding of the topic. Slow learners are thus identified during the subsequent lecture of theory classes. Difficult problems are initially set only for advanced learners who are encouraged to visit the library to read up e-journals, ebooks, and e-newspapers. Home assignments, internal examinations, and class tests help to evaluate the overall performance and understanding levels of students through online platforms. Attendance is monitored regularly and only students fulfilling the 75 percent attendance criterion are permitted to submit online feedback (Google Form) regarding the online teaching-learning process. Furthermore, our institution frequently arranged online guest lectures from inter or intra university teachers for the betterment and brainstorming knowledge to students. Moreover, we also arranged many competitions such as online Elocution competition, Mehandi competition, Essay competition, Quiz Competition, etc. Due to such activities, students are get familiarized and their interest in particular field or subject is getting increased. The Feedback is reviewed regularly and every teacher is motivated through regular CDC and IQAC Meetings to do their best.

Evidence of Success: The results of year-wise annual examinations show a marked increase in the pass percentage from the first to the final year of the three-year B.Sc. course.

Problems Encountered and Resources Required: Because the majority of the students are from rural areas, there are issues such as network connectivity and power outages. Due to their socioeconomic situation, the majority of students do not have access to Android phones. Time and locational disadvantages are major constraints as remedial classes need to be conducted for slow learners while simultaneously covering the syllabus effectively for the entire class.

Best Practice: II

Title of the Practice: Helping hand during Covid-19 Pandemic

Objectives of the Practice:

The main objective of the practice is to create awareness about covid-19 virus and help poor and needy peoples of society in the form of mask, sanitizer's positive counselling for protection against virus. No any specific treatment is available initially so awareness and proactive measures are the primary and important weapon during the early stage of pandemic. For that purpose the faculties and some student volunteers come forward to help the people of deprived and poor who don't know the pandemic conditions.

The Context:

In the year the whole world suffers from covid-19 pandemic conditions, but the people from rural area, deprived and poor class suffers most. They don't have any idea of protection against virus and preventive materials with them. College decided to help such people by creating awareness and providing some preventive material like masks and sanitizers to them.

The Practice:

Covid-19 pandemic lockdown lay down by government as a part of preventive measures initially but then successively extended due to increasing cases of covid-19. It makes very large impact on the poor people, daily wages workers and local vegetable vendors in the form of food and arranging preventive materials like masks, sanitizers etc.to help this section of society college faculties and students on the occasion of birthday of college trusty Dr. Dhavalsinh Mohite-Patil we decided to help them by providing mask, sanitizers free and creating awareness personally to tackle pandemic.

Initially meeting is conducted by principal and fallowed by that on 04/03/2021 we all distributed into groups and distributed masks, sanitizers to some front line works, poor vendors, needy people of the society at their place.1000 masks and approximately 100 bottles of sanitizers has been freely distributed. Beside that IQAC organised online covid-19 awareness quiz competition to spread awareness and take preventive measures against virus almost 200 students are participated in it. Furthermore faculties of college continuously counselling students by creating positive and safe atmosphere moreover some faculties also written blogs on daily newspaper for covid-19 awareness.

Evidence of Success:

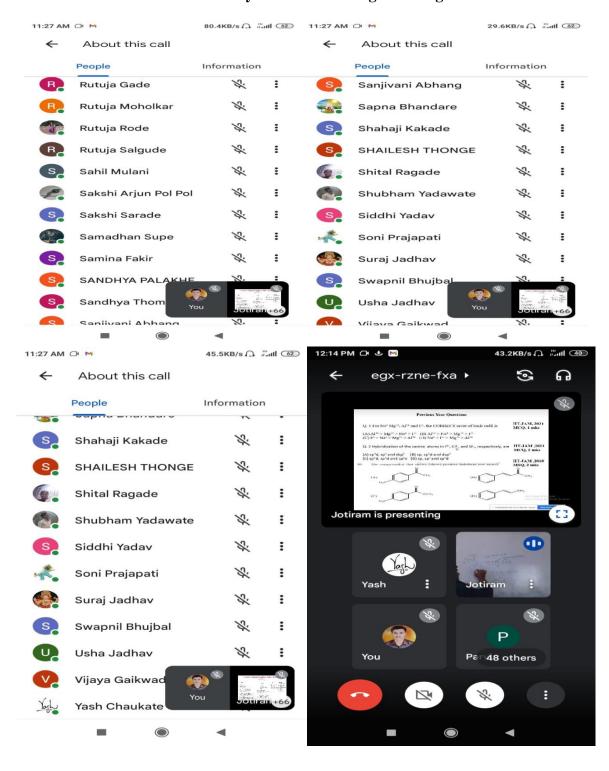
This helping to poor, needy and deprived section of society has made a positive and safe atmosphere among them. Activity is very much helpful with just not creating awareness but physically and mentally counselling. Blogs in newspaper makes awareness in mass scale of peoples which itself good evidence of success. Very less numbers of college students and their families suffers with infection due to covid-19 virus which itself shows the success of awareness.

Problems incurred and resources required:

For the above activity although every stakeholder of institute shared their time but due to lockdown conditions very less number of students participated. Covid-19 restriction also creates problems for gathering and distributing essential goods in poor peoples.

Beside all we are very much satisfied with our activity of helping and creating awareness among needy poor and deprived sections of society.

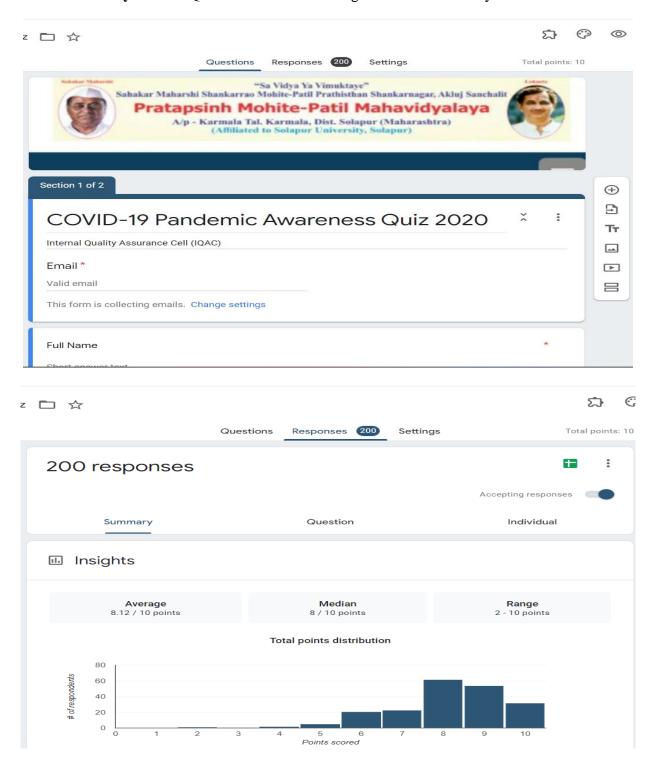
Name of the Activity: Online Teaching Learning Process

Name of Activity: Awareness of COVID-19 and its preventive measures

Name of Activity: Online Quiz for awareness among students and society

Pratapsinh Mohite-Patil Mahavidyalaya, karmala.

Covid-19 General Awareness programme 2020

Certificate of Appreciation

This to certify that {{full name}}

has solemnly pledged and participated in online Covid-19 General Awareness programme 2020 organized by the Internal Quality Assurance Cell (IQAC) of Pratapsinh Mohite-Patil Mahavidyalaya, karmala.

We hope that he/she will spreading awareness and taking pledge to include best practices in prevention of Covid-19.

Prof. D. G. Bhosale IQAC Co-ordinator

Prof. M. S. Waghmare I/C Principal

Maghmarens

Name of Activity: Published articles in Daily Lokmat for COVID-19 awareness

लोक्समत

सध्याच्या चांतिकरोपणे मधाराजा प्रशेष घटकाच्या जिल्लाच्याचा असणात प्राप्त ब्हुणजे

कोविद-१९ हा गेंग कभी हहपार होईल य कोरोनानंतरथे जग करो असेल? वास्तविक पाइता कोविद-१९ हा गेप ECUI क्रमचामाठी कोरोताला हावण्यासाठी मचंद्र देशाची व

गञ्चाची प्रशासन पंत्रणा व संशोधक राभीचा दिवस करून प्रधानांची पराकाश करीत. प्रमाणात

भोतवा समस्येता सामोरे जावे लागले व लागगार आहे. कोविड-१९ हा रोग भयावड आहेच. पांतु शहरी व प्रामीण भागातील सामाजिक व्यवस्थेवा एक विज्ञानाया अध्यासक्ष च प्राप्तापक च रात्याने व नकाग्रत्यकतेकद्दन सकाग्रत्यक विचार केल्याम माना पामध्ये समावीपारोपाच विकासनी आले व देशामध्ये सार्लकाच्या ५३ भविष्यातील शुप मोठ्या मानवकल्यागवाती व वर्षानंतरती गरीब व श्रीमंत यामधील दर्ती किती सबंद जनाना शास्त्रज मानीवर नेम्याच्या दक्षीने संधी लक्जेल्या दिसत आहेत. तसेच यामध्ये अमाजातील काही घटक हे रोज नक्वधीन घटार्च भारतपर्व हा जगामारी वर्णदर्शकाची भूमिका पार - वस्त्रण्याचे शिकत आहेत व करत आहेत, तर पारेल, याबदल माझ्या पनात पत्लिचितही शंकर काही घटक हे एक वेजन्या अज्ञान्या प्रतीक्षेत नाही. असे भागतात की, 'आपती आविष्कार को व्याकृत होत आहेत. मन्ह वर्गाना हाताना काम जन्म देती हैं", त्यानुमार उपलब्ध होणाऱ्या संधीचा - नसत्यामुळे घर व प्रपंत कसा चालवाया, हा नि:म्यार्च व नैतिकतेच्या भावनेने उपयोग केल्यास यक्षप्रान त्यांच्यापूर्व उभा गतिला आहे. त्यामुळे भविष्यातील कोरोनानंतरचा भारत कमा असेल, अभाष्या प्रतीक्षेत मन्। वर्णाभध्ये देशाच्या याची प्रतिकृती मनामध्ये तथार करता येईल.

आहेत. यांतु वा रोपामुळे संपूर्ण जपाला खूप

वंधने सादस्यामवे

फाळणीनंतरचे संचीत मोठे स्वानांतर होत आहे.

कारन वर्षामोतीला याजना देशाना दिशत आहेत.

तर काही बांचय व समाजसेवी संख्या हे आपण

गमाजाचे कारीतरी देणे लागती व गेवानाव वर्ष

क्षोविड-१५ रोगाया विविध घटकांचा एवडेच नाई ता काही व्यापती मंडकी या होणारा परिणाम व भविष्यातील परिभिवतीया सात.च्या स्वाधीसाठी उपयोग लोककल्याणकारी भारत.

सामाजिक घटक :

कोरोना या रोगामुळे सर्वात जास्त विद्यारित परिणाम हा सामाजिक घटकांकर झालेला आहे. मानून समाजसेवा करीत आहेत.

वास्तविक पाइता चनुष्य हा समानशील प्राणी आहे व तो प्रचायओंगी तमाजावर अवलंपनेता आहे. पांतु कोविव-१९ या रोगाया

क्षेत्रपुर्वाच रोखण्यामाती केंद्र व गान्य सामाग्रे स्था सोमाग्र राज्य सरकारने क्षूप मोठ्या

गंधी:

संपर्धतिको चाह्ना धनवारे सराजास

संस्कृती व नमसे अववा नमस्कार करण्याच्या

पुरे जाजन था गेपाक्टे सकागमकतेने किनी प्रयाणात व कोणकोणाया गानेसाठी पाहिल्यास या रंगाने संपूर्ण ज्यामध्ये स्वतःची अवलंबन अमार्थ, पाचा विचार करावपास हवा. असी एक लोकसाही प्रश्वापित केलेली टिस्ट कोरोना विचाणूने अच्छ्या जगाला भारतीय | येते. यावध्ये श्रीमंत व बलाक्य देशायतीया गरीब, अधिकारित देश समान पास्त्रीयर आने आहेत. पद्भीची जाणीय क्षमन दिली, भारतामध्ये असेव ज्या पद्भीने कारी बांचव हे मानवलेखा जमणाऱ्या संस्कृती, प्रथा व प्रांपरा वांचा भावनेतृत समाजसेवा वरीत आहेत, होच भावना विज्ञानिष्ठः अर्थः समाजावुरः चेणवाच्याः दृष्टीने । समाजाच्या द्वारः सर्वं घटकांत्रच्ये वृद्धिगत करणे हे ज्याला विचार करण्यास भाग पाइले. भारताने अगत्याचे आहे. भारत माझा देश आहे व सारे पुरासन काजरपासून नेहमीच जगाच्या मानव भारतीय बाह्रो बांधव जाहेत, हे फर्का प्रतिहेपाते कल्याचासारी मार्गदर्शकाची भूषिका पार पाइली 📑 राहता बाततवाल आणाचे लागेल, पाची लागीव आहे. याच भारतने जगाना घोगतिका व घोग - लोडांमध्ये निर्माण होईल, या रोपाच्या विदारक

समाजातील काही घटक हे रोज

नवनवीन पदार्व बनवण्याचे

शिकत आहेत व करत आहेत,

तर काही घटक हे एक वेळव्या

अञ्चाच्या प्रतीक्षेत व्याकळ होत

आहेत. मजुर वर्गाला हाताला

काम नसल्यामुळे घर व प्रपंच

कसा चालवावा हा यक्षप्रख

त्यांच्यापुढे उभा राहिला आहे.

त्यामुळे अत्राच्या प्रतीक्षेत मजुर

वर्गामध्ये देशाच्या फाळणीनंतरचे

सर्वात मोठे स्वलांतर होत आहे

परिणामानुके येणाऱ्या काव्यत मानवता धर्म वादीस जागेल व समाजातील सर्व घटकांना सोधत चंत्रल सामाजिक विषयतेची दरी कमी करण्यासकी स्वतः सभागाकवृत पुदाकार घेतला जाईन, वामध्ये आपनी भागीय संस्कृती व धार्मिक ग्रंथ खूप मोदी भूमिका प्रजापतील, तसेच पारपान्य संस्कृतीयेशा आपत्या संस्कृतीये महत्त्व जास प्रदेश.

आर्थिक घटक

क्षोबिद-१९ या रोतामुळे लहान, मध्यम य भोटे जमे मर्चव उद्योग चंद असल्यामुळे त्याचा द्वागानी परिणाम देशाच्या व राज्याच्या आर्थिक पणितावा होताना दियन आहे. किलोक लोक बेरोजगार द्वाले व क्यांक्रने उत्पादन व मागणी पामध्ये श्रूप मोठी तकावत निर्माण होअन देशाचे वार्षिक सकल उत्पन्न (नीडीपी) हे प्रचंड खाली आने. तसेच काही अध्यासकरंच्या मते यामळे गरिव व श्रीमंत यांध्यातील दरी आणखी वावण्याची भीती व्यक्त होताना दिसत आहे.

देशाची जाविक पदी पुना बसपण्यासाठी महात्मा गांधीतीच्या 'खेडपाकडे पता' पा संकरपनेनुसार उद्योगाचे जाले (फक्त सारहा कारखाने स्प्टें) हे शहरी भागावरोवस्य,

ग्रामीण भागामध्ये युद्धपातमीयः 🔍 उभारणे गरजेचे आहे. त्यामुळे भविष्यात होणारे स्थलांतर बांबण्याम सदत रोईल, यासाठी शासन स्तापा आवश्यक आग्यान्या परवानग्या व आर्थिक साह्य लयकरात लयकर उपलब्ध करणे गरनेचे आहे. उदा.- महिला बधत गरांना प्रोत्साहर देउन नवीन उद्योग उभागीला धालना देणे. कृषी क्षेत्रावर अधिक भर देवल समृह शेती हा उपक्रम अधिक प्रभावीयणे अमलात आगणे. वामीण भागातील वृद्यावगीचा व त्यांच्या कोशल्याचा उपयोग करन नवीन य होतकरू उद्योजकांना प्रोजाहन देखन आर्थिक गहकार्थ करणे, स्वदेशी पार्नुसाठी स्वातंत्र बाजात्पेठ स्थापन करून लोकांमध्ये स्वदेशीयहल नागरूकता निर्माण करणे इत्यादी, तसेच समाजाच्या सर्व चटकांतील लोकांमध्ये जामकीय यंत्रणा व सरकारता विज्ञाम निर्माण होण्यासाठी कायदायेक्षा प्रयोधन करून वैश्वतिक परिवर्धन कराये जागेल व सामन है. जननेचा विकास करण्यामाठी आते, ही भावना विश्राण कराबी लागेल, तस्य शासनाचा भक्ष्मान वादेल य त्यात्त्व शास्त्रत विकासाची

काचे शती चेता चेतील (लेखक करपाना पर्शायधालपार सूक्ष्मजीवरास front freque sita)

दूरगानी परिणान होताना दिसत आहेत. तसेच वाय पंचरामधे सामाजिक विषयतेचे विदारक शोठी व विदास आहे पाची प्रचित्री आली.

खनिना दिला व आन संपूर्ण जगाना त्याचे महत्व

क्रियांचे फायदे सांगितले. आयुर्वेदमास्था अमृत्य प्रा. डॉ. प्रवीण देशमुख

Page No. 12 May 24, 2020 Powered by: erelego.co

वर्षेत्रिया - १५ च्या विशिवत महामार्थे वर्षेत्र मार्गरिक सुध कान आहेत. व वी नाराण इस्टोन्टी कही त्याप्यक्ष प्रतिवासका अंकृषिक पुरविधे आणि या दक्ता, कार्यों इस्टोनिक पर्दार्थेते पायकाराचे न वेंद्र देगों व मार्ग आ का अंक्योजीकार्ये प्रयावकारी व हिं भागील कार्य किंद्रसांगरचे प्राचन्त्र

principles of the control of the con

लोकमत

व कोरोनाचा इतिहास

कोरीना व कांग्रेनाचा इतिहास या विकायक ना मी विसेवा त्यार या पूर्वी लेख लिहिना असता वर कराधिक विहास अन्यासकांच्या व समानाच्या दृष्टीने फास्सा महत्याचा य प्रबोधनाचा विकय करता स्त्रता. पांतु, सम्बद्धीरिवर्ती पाहता समानावीत प्रवेक घटक वा कोरोना व कोविवर-राः विषयी समानीव त्रात्रता माहिती घोळन अनुष्याच्या पुढील वारयालीची लाने व दिला अविताना दिसस अहेत. वास्त्रविक हे तर्व विदासक स्थानका यहते, स्थाने कोशीजी न दिलापो येते आणि आयन्याचा 'स्टेच्यू' स्टानने आणि सर्वय मनकवात. सारा देत, विवाहना पूर्ण वण जागाया नारी व्यंत्रते.

कोरोनाचा इतिहास

कोरेना विभाग् काढी आताय उदयास आलेला विभाग् स्कृत हा सर्वेश्वस १९३० च्या दशकार प्रत्यांत्रचे शेरकारक चरणून आदावून आता व सन १९६० चण्चे कोरीना हा मानवाच्या स्थानन संस्थेता रोणकारक असती है सिद्ध इतले. त्यांत्रात त्या विभाग्यूने कार-मध्ये बहत पहलते व सन्दर्भ कर्या हा विभाग् वेशक्या स्थानच्यो समोद आला व त्यानाच आपण तार्स चण्णनेच विधिक्ता संस्थुद रेपियोत्स्य सिद्धान संस्थानते. पुढे जाउन त्या विधाग्युणके आगव्यो कडी स्मूमीय चटन होउन सन २०१२ मध्ये चाँ चणकेच पिछल इत्तर

मागोवा

प्रा. डॉ. प्रवीण देशमुख

रिपोटी जिट्टेम च नावारे जगामती आता व आज पूना व्यक्ती चटन करन डिलेंचा २०१९ राष्ट्रे पूना जगामती आता. त्याना अस्पय नोवेल कोरोना दिवाणू असे मानतो. योज वर्ष विधाणूपैकी सर्वात नारत भयावह हा २०१२ राजी आलेला वर्ष हा विधाणू होता. करूप, पांचा मृत्युट चाकीच्या कोरोना विधाणूच्या तुनसेने नामत होता.

संवेत करेतेण विचान्या जुकाँच आधार केल्यास असे लखास आलं की, पाल्यातेल जुके ही करवायुक्तमध्ये आक्रम्याचा करेतेण विधानुत्री जाता निकर्तानुकती आहेत. पानुके शेकेल करेतेश विधानुचे उप्तक्तियान हे वरवायुक आस्थाची जाता राल्याता जाते. तसेच तेतून पूर्व परवायुक वाचे कल्य मांस व्यान्त्याने किंवा वरवायुक्तकृत पासीय प्रत्यांना च न्या प्राप्तांककृत नामकाना क्रिकाण झाले अपेल, कशी शक्यात करती विज्ञान अन्यासकांगर्गन वर्तवण्यात वेत आहे.

वास्तरिक पाइत लेकेत कोत्रेत हा विषाणु काँड्रमण चीन व्य देवालील बुहान प्रांतातील एका सैनिकी संशोधन संख्येत्व समानामध्ये प्रसातित इसला व वपता बच्चा पाने पूर्ण व्यास्त्र अपभ्या विकासत बोहले साहे. तुरुवातील कारास पंती व बाद्यारा हा रोग, लेंडर वार्ष रोह्रमण प्रशा कलन विकासित, क्रिकास्त्रतील व अधिकदित देशांना विचार कांप्रता नामत्रा, विकार्ण गुरुपे टेकामला भाग पहले व प्रभाग परिणा करण्या जगतिक आरोप संस्तरीले का रोगाला पीनिका महानारी सीचिक कल सर्व देशांसादी करही गार्थदांक सूचना जाहीर केल्पा आरोत.

काहींच्या मते कॉविड-१९ रोगच्या प्रतुस्थित वर असाय वाल् प्रीहात ता स्थानाच्ये स्थानस्थे भागतेच इस्तिमनाची व्यवस्थ बहतून कोरोग अपोदाचे वर्ग व स्थोन नंतरंचे वर्ग जो होत्रेट व्यालाच हाजींच्यो विकोर कोरोगा व आक्टा कोरोच जो मुंच्या पेईल. वातांचिक समाकल्या प्रतिक्यास्थ्ये होत्यो पाचेत विकोर स्थार (BC) पाचा वापा केला वाती, काही संसोधक व अन्यासक्येत्य पर्व हा विधान् वैसर्गिक नक्ष्, जीविक हाच्या मृज्य वापाच्यासाठी

कारा आहे व्यक्तिका

कोरोना विषयी जाणून घेताना मला २०११ सा प्रदर्शित झालेला contagium नावाचा

हॉलिनुड चित्रपट भाउवली व तो चित्रपट आजन्या परिश्यिती बाबत खूब का साधर्म्य दाखवती. वस्तविक कोरी विषाणू असून त्याच्यापासून कोविड (स्ताठी मध्ये स्थातर - कोरीना वि रोन १९) या नावाचा रोन मानवास हो

रोग १९) या नावाचा रोग मानवास हो सन २०१९ मध्ये सापडलेला कोरोना विषाण । आतावर्यंतच्या कोरोना प्रजाती मधील सर्वात । किंवा नवीन विषाण आहे म्हणून त्याला नोवेल कोरोना विषाण असे म्हणनात.

चीको विकित्तं व्योग्याकोत तथा केलेला आहे ता कार्डेच्या मते (चीकच्या) हा नैसर्गिक अञ्चन, अनवपान सकारतमध्ये पसालेला आहे. या सर्व गोर्डाचे सत्य व किले कारतास्मीफर्क शंदुन्तं ज्यासम्म पहिल्ला, पहित् पास्तिक सन्तानं पुढील्या जीतमा सूच इमानी केली. याद निक्तन्या का त्या प्रमाणिकोता "प्र" वा फलून पास्ता व न्याचे क्यांता हात्रों व त्याकुनव पुढे जाउन सर्वत, त्यथी निर्वाण झाली, सांका तो संपन्ना जमा एकप्रकारचा द्वारा मान्य जातीन झाला व पर्याचाने का व केंद्र पांच्यातील स्थानेत हा त्याकुनव ही निमाचा नहायुद्धानी नांधे अमृ सक्ते, आग उठ्याम असल.

द्यांता तिसरं पहापुत जेला कामये अलेल ते होईल, र या कोरोलविकताला या पुदारको एक अमेवी बालू आहे र याजपर्य तुम्ही-आही सर्वच लोक क्रिकटूच सर्वच प्राच्यात्रत्व एकविकाच्ये सहस्रोत होता सक्ता तिसंघ एक कामद्रान बालूग कार्नीच्या सामा न आरोप संघानेशार्वक दिलेल्या याला केव्यात हे कोरोलवांश्याचे पुदा आपण तक्की की कोरोलांताचे जग हे पाल्यकल्याणाताठी स्थापन केलेल्य एक उल्लूच नमुता होक सकतो.

(लेखक करणास महाविद्यालयात सूरमातीव शास्त्र विभागवासु

लोक्तमत

खरेतर, पुरातन काळापासून सबंध भारतवर्षांमध्ये शिक्षणसंस्कृती ही प्रगत्म, गौरवशाली व पैभयशाली राष्ट्रिलेली आहे. पुरातम काळामध्ये पुरुकुल शिक्षण पद्धती होती व तेव्ह्नव शिष्यांना हर विद्या व ६४ कलांची सिद्धी प्राप्त झाली. या गुरुकुल शिक्षण पदक्षीमधून बीकृष्ण, बलगम, एकलब्य, अर्जुन असे अनेक धुरंधा घडलेले आपल्याला सांपता यंतील की, ज्यांनी संपूर्ण भारतवर्षांगध्ये आपने नाव सुवर्णा**हारांनी क्वरत**े एकोच नव्हें तर ज्या ज्या वेकेंस राष्ट्र**धर्म रक्षणासाठी** व मानव कल्याणासाठी गरन पडली त्या त्या वेश्रेस या शिक्षण पद्धतीने आपने अपून्य असे पोषाप्त दिने आहे. शिक्षणामध्ये वर्तनायरो**पाच परिवर्तन**ः पहचण्याची अपना आहे. याच शिक्षण प्रकृतिरे जावार्य वाणक्यसारखे गुरू दिले की, ज्यांनी रस्याच्या करोला जसणाऱ्या चंद्रगुप्त मीर्याला भारताचा सम्राट बनवले.

पुढे जाउन याच शिक्षण पद्धतीला आणखी दह करण्याच्या हेतुने महात्मा जोतीराच फले च सावित्रीवाई फुले यांनी आपले आपूष्य वेचले व आधुनिक शिक्षणाचा पाय रचला, नंतरच्या कालकांशामध्ये अलंद जिल्हे कांच्या एका गीतालील 'तृज्या हाती तूप आलं, तुज्या हाती साथ, या समाजार्थं काय रे गढवा... वा समाजार्थं काय?' या ओजीप्रमाणे कर्मवीर मामासारेच जगदाले, कर्मवीर भाऊराय पाटील, पंजाबराय देशमुख, बापूनी सावस्थे, सहकारमहर्षी शंकरराय मोहिले-पादील, लोकनेते प्रतापसिंह मोहिते-पाटील यांध्यासारख्या सपानस्थारकांनी सपानाच्या शिक्षणामाठी आपले अपूल्य असे योगदान दिले.

परंतु कोविड-१९ या रोगामुळे सामाजिक व आर्थिक चटकांबरोबरच शैक्षणिक क्षेत्रावर खूप मोतदा प्रमाणामध्ये विवरीत व दूरगामी परिणाम होताना दिसत आहे. किंचहुना कोरोना हा मिश्रणामाठी बाचा तर ठरणार नारी ना? जली शंका उत्पन होत आहे. यूनेस्कोच्या अहवालानुसार भारतायच्ये जवळपास ४० जोटी विद्याची पायुक्ते प्रभाषित ग्राले आहेत. संप्रपरिस्थितीमध्ये महाविद्यालय व शास्त्र कंद असल्यापुने विद्याल्यांना त्यांच्या भविष्याविषयी चिंता सतावत आहे. वर्षेचा क्रमालपी सपारी करून पशस्त्री होण्याची स्वयं स्वणासे युवापिकी जान मान अधकासय परिस्थितीणी मामना करताना दिसत आहे. परंतु बार्मापकदृष्ट्या ही परिस्थिती एवडी चिता पादपणारी मादे का? ता गाइया मते पिलकुल नाही, फरन आपल्यांना संध्याच्या शिक्षण ब्राह्मधीत काळाची गरन जोळखून तत्पातेने आमुलाप्र घदल करावे लागतील.

आमृलाप्र बदल माणजे

सर्वप्रथम आपली शिक्षणाची व्याच्या बदलली पाहिते. माझ्या मते, नैतिकदृष्ट्या शिक्षण हे प्रक्तः उदानिर्वाहासाठी व केवल देवयोगापुरते मर्वादिव न राहता, आयुष्याचे प्रयोजन शोधण्यासाठी लागणी शिक्षण जास्त परजेचे आहे. विव्यतना सर्वपृणा**र्वपा**

लक्षवेधी

प्रा. डॉ. प्रयीण देशमुख

य संस्थातलम् तसेच स्वत-बरोबा जगाना श्रीकश्चता येण्याचा जात्मविष्यास त्यामकृत निर्माण **सामा**ई असे शिक्षण कावाची गाज आहे. पांतु सच्याचे विभएण हे फरका गुणसंघत्र होताना दिसत आहे.

केंद्र व राज्य सरकार पांचा श्रीश्राणिक व्यवस्थेवर अधिक लक्ष देखन भरीच आधिक तस्तूद करण्याची गरन आहे. कियहना एकण विद्यान्यांमार्ग असणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षकांची संद्या पाचारी सम्बोल साधना पाहिले. एकवेळ जाविक धरकामध्ये सुधारणा सहिली तसे बालेल. कारण त्यामुळे फार तर आपले एक किया दोन यचीचे नुकसान होईल. परंतु शिक्षण व्यवस्थेतील राहिलेल्या सुधारणांचा परिणाम हा पूर्ण एका

क्रिक्षण व्यवस्था उभारते हे तस्त्रेचे आहे. तस्य Сиран вогова ченбарическа американия

तानिकदृष्ट्या अधिक आधुनिक व सश्चम करावी

नागेल. यामध्ये इंटरनेट व संगणक प्रणालीया

जासीत जामर वापर करणे, दृक्त्यान्य पदारीचा

बंबलेंद्र करणे, ऑनलाईन शिक्षण पद्धतीया यापर

करनी ज्ञा- अधित, दीशा, मुक्स, त्रापं आदी

पोर्टलचा उपयोग वादयने किया त्यातील कारी

अभ्यासक्रम हे शालेय व विद्यापीक्षण्या

जञ्चामक्रमात समाधित करणे, जञ्चासक्रमानुसार

क्रमास साहित्य तथार करण्यासाठी शिक्षक व

प्राध्यापक यांना प्रयोधन करून त्यासाठीच्या

व्यवेशाव्य आयोजित करणे, ऑनलाईन परीक्षा

यंत्रणा उभारणे, प्रामीण भागातील व शहरी

भागातील विद्याल्यांना व त्यांच्या क्रीशल्याला वाव देवन व्यवसायानिमुख अभ्यासक्रम सुरू करणे,

हुत्यादी व हे करत असतास समाजातील सर्व

घटकांना याचा लाभ होण्यासाठी समाजसुधारक व

समाजनेकक परिवा सहकार्यान्त अरापायत अशी

कोरोना व भारतीय शिक्षणव्यवस्था.

